

رضایت و برائت

دکتر مهدی فروزش
متخصص پزشکی قانونی

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی
First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

مرکز توسعه منابع و تحلیلات
پزشکی

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

هر گونه درمانی بدون رضایت بیمار تجاوز به حقوق او محسوب می گردد و قابل طرح در محاکم می باشد. حتی معاینات معمول بیماران بایستی با جلب رضایت آنان صورت پذیرد و درمان بدون رضایت بیمار میتواند جرمی جنائی یا هتک حرمت فردی محسوب شود.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مركز تخصصي
مخيمه و
مخيمه

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

موارد قانونی رضایت و براءت فقط به سه موضوع اشاره دارد:

الف - برای هر اقدام درمانی، از جمله موارد جراحی، باید از بیمار رضایت گرفته شود.

ب - در موارد اورژانسی که جان بیمار در خطر است، گرفتن رضایت لزومی ندارد. تعیین شرایط اورژانسی با پزشک است.

ج - در شرایطی که اخذ رضایت از خود بیمار به دلایل خاص (نبود هوشیاری، رشید نبودن و عاقل نبودن) امکان پذیر نباشد، رضایت از ولی بیمار گرفته می شود.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مركز آموزش و تحقيقات
و پژوهش

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

در قانون در خصوص ولی، فقط ؛ به ولی خاص؛ یعنی پدر و ولی عام؛ یعنی رهبری اشاره شده است. در تفسیر ولی خاص، علاوه بر پدر و جدّ پدری، بعضی از حقوقدانان بر این عقیده هستند که از اولیاء دم، به ترتیب طبقات ارث می‌توان رضایت گرفت.

نکته: چون دسترسی به پدر و جد پدری در بسیاری از موارد، به خصوص افراد پیری که دچار صدمات مغزی و کاهش سطح هوشیاری یا عملکرد شناختی شده‌اند، امکان‌پذیر نیست، می‌توان از فرزندان و سایر بستگان نزدیک (وارث)، اخذ رضایت کرد؛ زیرا همین افراد هستند که می‌توانند بعد از به دست نیامدن نتیجه‌ی دلخواه، از پزشک معالج یا بیمارستان شکایت کنند.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

انواع رضایت و برائت:

- 1- تلویحی (ضمنی)
- 2- اظهاری (صریح) که شامل شفاهی و کتبی است.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مرکز آموزش و تحقیقات
وزارت بهداشت و درمان

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

الف - رضایت تلویحی:

مراجعه‌ی بیمار به مطب یا درمانگاه یا بیمارستان برای دریافت خدمات یا بالا زدن آستین برای گرفتن فشار خون یا تهیه‌ی دارو برای مصرف، از موارد رضایت تلویحی به شمار می‌آیند.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مرکز آموزش و تحقیقات
وزارت بهداشت و درمان

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

ب - رضایت صریح :

1- رضایت شفاهی 2- رضایت کتبی

جمهوری اسلامی ایران

May 26 to 29, 2021

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

جمهوری اسلامی ایران

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

دو نکته:

نکته اول : Therapeutic privilege

نکته دوم : Waiver

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی
First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

May 26 to 29, 2021

چه کسانی صلاحیت اعلام رضایت قانونی را دارند ؟

فرد رضایت دهنده بایستی عاقل ، بالغ و دارای صلاحیت حقوقی و قانونی باشد

در صورتیکه اقدامات درمانی و اعمال جراحی منجر به بروز عوارض و یا نقص عضو شوند ، جرم محسوب خواهند شد ، مگر اینکه دو مورد زیر رعایت شده باشد :

۱- رضایت بیمار و یا اولیای دم اخذ شده باشد

۲- اقدامات تشخیصی و درمانی بر اساس اصول و موازین پزشکی بوده باشد و در انجام آنها قصوری صورت نگرفته باشد.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی
First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

May 26 to 29, 2021

رضایت در موارد خاص:

▶ رضایت همسر

▶ رضایت در بیماران روانی

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

May 26 to 29, 2021

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

در مواردی که به زیبایی زن یا دستگاه تناسلی
و تولید مثلی وی مربوط می‌شود، آیا اخذ
رضایت از همسر ضرورت دارد یا خیر؟

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مركز آموزش و تحقيقات
پزشكي

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

رضایت در بیماران روانی

در بیماران با عقب ماندگی ذهنی شدید اخذ رضایت از ولی یا قیم وی الزامی است در بیمارانی که اجباراً بستری میشوند و رضایت به درمانهای دارویی یا الکتروشوک نمی دهند اقدام به درمان بعد از کسب نظر متخصص بلامانع است. در موارد اورژانس اخذ رضایت الزامی نیست.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مرکز آموزش و تحقیقات
وزارت بهداشت و درمان

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

در چه شرایطی نیاز به گرفتن رضایت نیست؟

الف - موارد اورژانسی (تشخیص اورژانسی بودن وضعیت بیمار به عهده‌ی پزشک معالج است).

ب - امکان به خطر افتادن سلامت فرد یا افراد دیگری وجود دارد.

ج - معاینه به دستور مقام قضایی از جمله معاینات پزشکی قانونی.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مرکز آموزش و تحقیقات
وزارت بهداشت و درمان

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

رضایت صحیح چه شرایطی دارد؟ صحت رضایت با چه شرایطی مستند است؟!

الف - بیمار توانایی پذیرش و تصمیم‌گیری در خصوص اطلاعات داده‌شده را داشته باشد. به همین دلیل، شرط بالغ، عاقل و هوشیار بودن برای بیمار در نظر گرفته شده است.

ب - اطلاعات به صورت صحیح و به طور کامل به بیمار داده شده و همه‌ی موارد برای بیمار روشن شود.

ج - بعد از دادن توضیحات، بیمار وقت کافی داشته باشد تا در خصوص موارد بیان شده، آزادانه تصمیم‌گیری کند.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی
First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

May 26 to 29, 2021

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

ماده ۱۵۸ قانون مجازات اسلامی

... ارتکاب رفتاری که طبق قانون جرم محسوب می شود در موارد زیر قابل مجازات نیست:

ج - هر نوع عمل جراحی یا طبی مشروع که با رضایت شخص یا اولیاء یا سرپرستان یا نمایندگان قانونی وی و رعایت موازین فنی و علمی و نظامات دولتی انجام می شود. در موارد فوری اخذ رضایت ضروری نیست.

اولین کنگره مجازی ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

First Virtual Congress of
Patient Safety and Medical Education

Webinar Link : www.RoxanWebinar.ir

مركز آموزش و تحقيقات

۵ تا ۸ خرداد ۱۴۰۰

May 26 to 29, 2021

